

Årsberetning 2023

Lebesby kommune

1. Innledning

Årsberetningen er en redegjørelse fra rådmannen som presenterer og analyserer kommunens utvikling, spesielt de faktorer som påvirker resultatet og finansiell stilling. Fremstillingen skal hjelpe leserne til å kunne vurdere kommunens historiske og fremtidige utvikling. Årsberetningen er ment å være utfyllende i forhold til den informasjon som gis i årsregnskapet, og er hjemlet i kommunelovens § 14-7.

Årsregnskapet skal være avlagt innen 22. februar i året etter regnskapsåret, og årsberetningen skal avlegges innen 31. mars samme år. Regnskapet til Lebesby kommune ble avlagt 07.02.24.

Regnskapet består av driftsregnskapet, investeringsregnskapet, balanseregnskapet, obligatoriske oppstillinger og noteopplysninger. Årsberetningen skal avleveres av rådmannen og vedtas av kommunestyret selv, senest seks måneder etter regnskapsårets slutt.

2. Statlige styringssignaler og utvikling i rammebetingelser

Kommunesamarbeid

Det er en forventning om at kommunene samarbeider på områder hvor det er naturlig og fornuftig. Vi er med i Midt-Finnmark samarbeidet, som er et kommunesamarbeid mellom kommunene Lebesby, Gamvik, Porsanger og Nordkapp. Første tjeneste som det formelt samarbeides om er barnevern. Videre har samarbeidet blitt plukket ut til å inngå bygdevekstavgift med staten.

Flyktninger

Det forventes at kommunene bidrar i dugnaden med å ta imot og bosette flyktninger både fra Ukraina som følge av krigen, men det er også flyktninger fra andre deler av verden som kommer til Norge.

Samfunnsikkerhet og beredskap

Det er økt fokus fra sentralt hold på samfunnsikkerhet og beredskap. Det er forventninger til kommunen om å planlegge for andre scenarioer enn det vi har vært opptatt av de senere årene. Totalforsvaret, samspillet med forsvar, beredskapstater og det sivile samfunn som kommunene representerer, er i fokus.

Bærekraft

Det forventes at kommunene tar inn over seg FN's bærekraftsmål i planleggingen. Det gjelder alle tre dimensjonene: Klima og miljø, sosial bærekraft og økonomisk bærekraft.

3. Forhold av betydning for økonomisk utvikling

Folketall

De forhold som har størst betydning for kommunens inntekter er folketallsutviklingen. Kommunens økonomi bestemmes i hovedsak av statlige overføringer knyttet til folketall og befolknings-sammensetning.

Årsberetning 2023 – Lebesby kommune

I 2023 gikk innbyggertallet i kommunen ned med 11, og innbyggertallet pr. 31.12.23 var 1215. Dette er en nedgang på 0,9 %.

Måsøy, Lebesby, Båtsfjord, Berlevåg og Nesseby hadde nedgang i folketallet i 2023, mens 13 kommuner i Finnmark hadde vekst i folketallet, og det skyldes i stor grad økt innvandring som følge av krigen i Ukraina.

Endring i folketallet i 2023 fremkommer slik:

▪ Innbyggertall 01.01.	1226	
▪ Fødte	8	
▪ Døde	- 20	
▪ Innflyttinger	70	(herav 25 fra utlandet)
▪ <u>Utflyttinger</u>	<u>- 69</u>	<u>(herav 3 til utlandet)</u>
▪ <u>Innbyggertall 31.12.</u>	<u>1215</u>	

Med utgangspunkt i innbyggerne og deres behov, skal infrastruktur utvikles og tjenestetilbudet dimensjoneres, samtidig som kommunens faktiske inntekter er knyttet til innbyggerne gjennom inntektssystemets kriterier og skatteevnen til de samme innbyggerne. Det er bekymringsfullt at folketallet går ned, selv om vi tar imot flytninger.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i folketallet i Lebesby kommune fra 31.12.18 til 31.12.23.

År	2023	2022	2021	2020	2019	2018
0 - 5 år	52	52	51	56	58	69
6 - 15 år	100	113	112	119	128	132
16 - 66 år	812	806	796	839	847	875
67 år og eldre	251	255	262	257	257	252
Totalt	1215	1226	1221	1271	1290	1328

(SSB)

Folketallet har gått ned hvert år fra 31.12.18 til 31.12.23 (foruten 2022), og i denne perioden er det blitt 113 færre innbyggere. I 2023 gikk det ned med 11 personer, og nedgangen er størst i «aldersgruppen 6 – 15 år» med 13 personer. Aldersgruppen 16 – 66 år har økt med 6 personer, mens antall eldre over 67 år er blitt 4 færre.

Lebesby kommunes største utfordring er å sikre et stabilt folketall med vekst, samt sikre tilgangen til kvalifisert arbeidskraft, og vi trenger flere unge mennesker i produktiv alder.

Premieavvik

Lebesby kommune har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK), som sikrer tariffestet pensjon for de ansatte.

Premieavvik er definert som differansen mellom innbetalt pensjonspremie til pensjonskassene fratrukket pensjonskassenes pensjonskostnad (utbetaling til pensjonærene). Dersom betalt pensjonspremie overstiger pensjonskostnaden får vi et positivt premieavvik, som inntektsføres i sin

Årsberetning 2023 – Lebesby kommune

helhet det året det oppstår. Dette akkumulerte premieavviket skal imidlertid utgiftsføres (evt. inntektsføres) med like deler over 7 år (premieavviket som oppsto i perioden 2007 – 2010 skal utgifts- eller inntektsføres over 15 år).

I 2023 har vi inntektsført et premieavvik på kr. 14 464 002,-, mens vi har utgiftsført akkumulert premieavvik med kr. 4 406 475,- (fra tidligere år). Altså en netto inntekt på kr. 10 057 527,-, dvs. at pensjonsgjelda er økt med dette beløpet.

Akkumulert premieavvik (KLP og SPK) pr. 31.12.23 som skal utgiftsføres er kr. 30 515 076,-, og dette kan legge et press på likviditeten vår. Selv om vi har inntektsført 14,5 mill.kr. i 2023, så har vi ikke fått likvide midler.

I 2021 fikk vi en ekstraordinær tilbakeføring til premiefondet på kr. 11 332 211,- som følge av at avsetningskravet til fremtidige alderspensjoner er redusert. Dette kan kun brukes til betaling av pensjonspremie. I 2023 har vi brukt 5 mill.kr. av disse midlene, for å redusere positivt premieavvik.

Renter

Renten er også en avgjørende faktor for Lebesby kommune. I 2023 har styringsrenta økt 6 ganger, og siden 24.03.22 har det vært 12 økninger av styringsrenten. Det er en økning på 3,75 % fra 24.03.22, og dette påvirker kommunens driftsnivå og handlefrihet i negativ retning.

10,44 % av driftsinntektene bindes opp til kapitalutgifter (renter og avdrag) i 2023 – ca. 26 mill.kr. (tar ikke med startlån og kailån). Det er 5,3 mill.kr. mer enn i 2022, og det kan påvirke vår handlefrihet på sikt.

Andre kommunale utfordringer

- Kommunen har et vedvarende press på helse- og omsorgstjenestene. For å møte dette er nye løsninger som velferdsteknologi, aktiv bruk av omsorgstrappen og et differensiert tilbud avgjørende. Kommunen mangler heldøgns bemannede omsorgsboliger i omsorgstrappen, som igjen gir økt press på sykehjemmet og øvrige omsorgstjenester.
- Det er fortsatt utfordrende å rekruttere til spesialstillinger innenfor helse, samt sykepleiere og helsefagarbeidere.
- Skole, barnehage og voksenopplæring har fortsatt svært store vansker med rekruttering av pedagoger med godkjent utdanning. Dette gjelder både til faste stillinger og vikariat. Dette er en av de største truslene for tjenestetilbudet i skole, barnehage og voksenopplæring.
- Det er et høyt aktivitetsnivå når det gjelder tilbud for barn, unge og voksne. Dette gjør at det er nødvendig å styrke kulturavdelingen i forhold til årsverk. Det er nødvendig å få på plass 50 % stilling som kulturmedarbeider i Lebesby, samt styrke kulturskolen med 50 % stilling som kulturskolelærer.
- Kulturbygg som kino, idrettshall og svømmehall bærer preg av mangel på vedlikehold. Det er behov for å utarbeide langsiktige tiltaksplaner som grunnlag for økonomiske tildelinger og søknader om spillemidler.

Årsberetning 2023 – Lebesby kommune

- Gammelt kommunalt vann og avløpsnett bør renoveres.
- Innretningen på havbruksmidler, eiendomsskatt på vannkraftverk og konsesjonskraftsinntektene, er slik at disse inntektene vil variere fra år til år.
- Etter at Stortinget åpnet for å behandle vindkraftkonsesjoner, har kommunen fått et stort trykk på søknader. Dette utfordrer vår saksbehandlingskapasitet.
- Stabilt folketall med vekst, samt sikre tilgangen til kvalifisert arbeidskraft. I tillegg trenger vi flere unge mennesker i produktiv alder.

4. Økonomisk utvikling

Handlingsregler

I følge kommunelovens § 14-2 skal kommunestyret vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi. Begrunnelsen for dette er å framheve kommunestyrets ansvar for en langsiktig økonomiforvaltning.

Kommunestyret vedtok i oktober 2018 handlingsregler som det skal styres etter og rapporteres på.

Lebesby kommune har følgende handlingsregler:

- Netto driftsresultat bør over tid ligge på 2 % av kommunens brutto driftsinntekter.
- Disposisjonsfondet bør over tid tilsvare minimum 15 % av brutto driftsinntekter.
- Netto lånegjeld bør over tid ikke overstige 100 % av brutto driftsinntekter.
(Definisjon av netto lånegjeld: langsiktig lånegjeld eks. pensjonsforpliktelse minus «havnelån» og startlån Husbanken.)

Handlingsregel	Mål	Status 2023	Status 2022	Status 2021
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	2 %	8,4 %	7,4 %	1,6 %
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	15 %	40,6 %	35,4 %	31,0 %
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	100 %	111,3 %	109,0 %	96,4 %

I 2023 har vi nådd to mål og det har vært en positiv utvikling på disse to de siste årene, men målet for netto lånegjeld greide vi ikke i 2023 heller. Det står at målene over tid skal være slik de er vedtatt, så man bør se hvordan tallet utvikler seg over flere år, og ikke kun et år. Vi bør betale ned mer på lån enn vi låner. De ulike handlingsreglene kommenteres i analysene som følger.

Netto driftsresultat

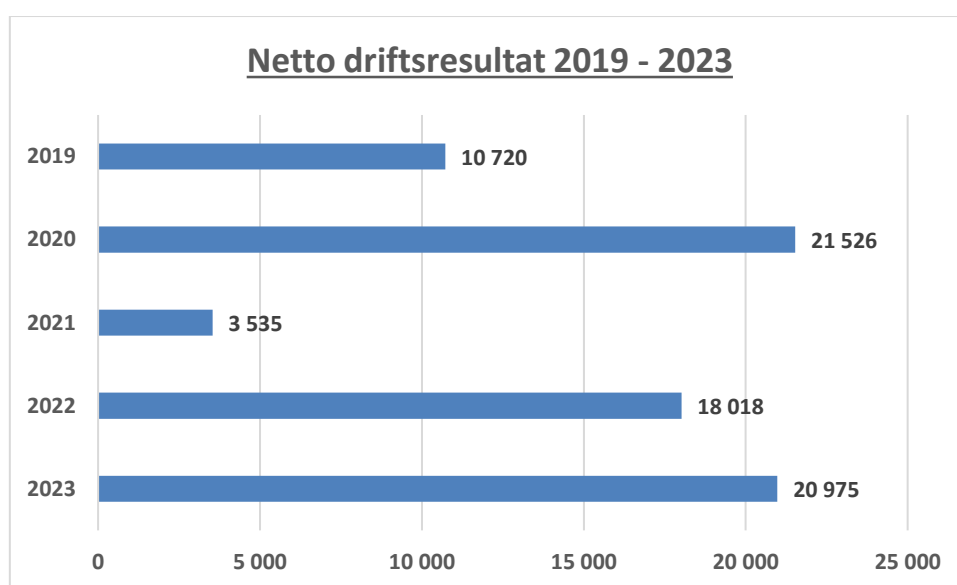
Oversikten viser netto driftsresultat i % av driftsinntektene de siste 5 år. Over tid vil det være en forutsetning at de løpende driftsinntektene er tilstrekkelig til å dekke de løpende driftsutgiftene og forhindre at kommunens verdier forvitrer (generasjonsprinsippet). Et driftsoverskudd vil også kunne finansiere investeringer og dermed redusere behov for låneopptak.

Årsberetning 2023 – Lebesby kommune

	2023	2022	2021	2020	2019
Netto driftsresultat	20 975	18 018	3 535	21 526	10 720
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	8,4 %	7,4 %	1,6 %	9,6 %	5,0 %

Kommunestyret har vedtatt at Lebesby kommune over tid skal ha et netto driftsresultat som er minst 2 % av brutto driftsinntekter, og det måltallet var 8,4 % i 2023.

Driftsinntektene økte mer enn driftsutgiftene. Det var budsjettert med et betydelig lavere netto driftsresultat i 2023, men pga. bl.a. økte havbruksinntekter, økt rammetilskudd og naturressursskatt, lavere pensjonsutgifter, inntekt istedenfor utgift på strøm og økt netto inntekt flyktninger, så ble det mye bedre.

Tall i 1000 kr.

Som man ser av diagram ovenfor, så er det betydelige svingninger i netto driftsresultat fra 2019 – 2023. Dette skyldes i stor grad varierende utbetaling fra havbruksfondet:

- 2019 5,5 mill.kr.
- 2020 11,4 mill.kr.
- 2021 6,2 mill.kr.
- 2022 14,3 mill.kr.
- 2023 10,4 mill.kr.

Det har vært svært vanskelig å vite hvor mye man skal budsjettere med i havbruksmidler, samt at disse midlene kommer på slutten av året. I 2023 budsjetterte vi med 4,6 mill.kr i havbruksmidler.

Årsberetning 2023 – Lebesby kommune

Disposisjonsfond

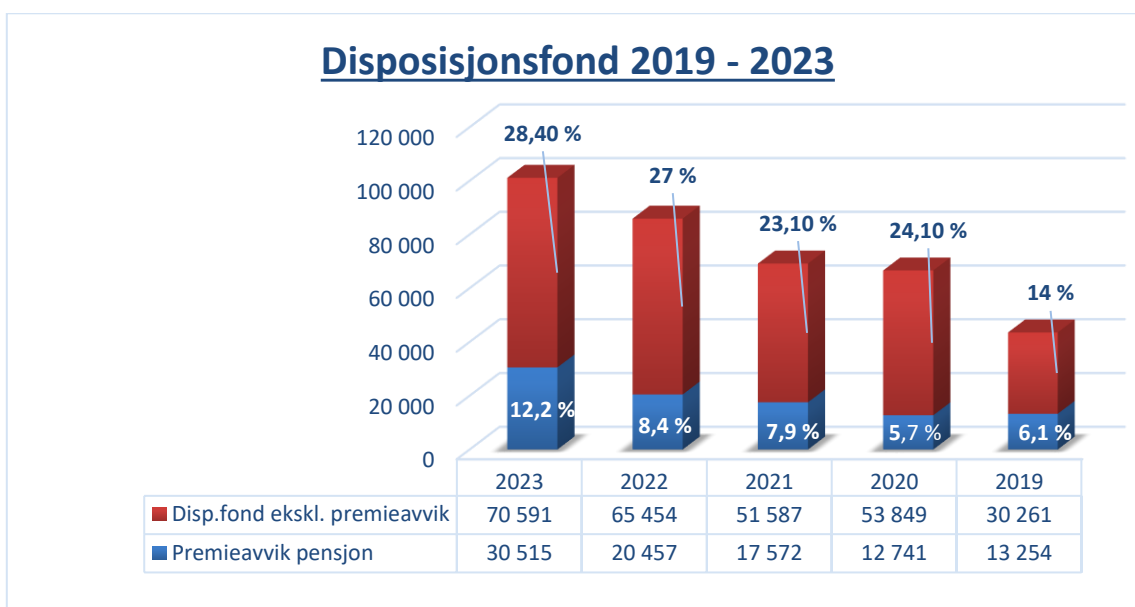
Disposisjonsfond er midler som kommunen fritt kan disponere både til drifts- og investeringsformål.

Disposisjonsfond i % av driftsinntektene sier noe om hvilket handlingsrom kommunen har. For å kunne takle uforutsette hendelser er det viktig at kommunen har en viss reserve i form av disposisjonsfond. Disposisjonsfondet kan også brukes om egenandel i ulike prosjekter og egenandel investeringer.

	2023	2022	2021	2020	2019
I % av brutto dr.inntekt	40,6 %	35,4 %	31,0 %	29,8 %	20,1 %

Kommunestyret har vedtatt at Lebesby kommune skal ha et disposisjonsfond som er minst 15 % av brutto driftsinntekter, så her er vi godt innenfor. Vi har 101 mill.kr på disposisjonsfondet. Dette er positivt, da vi har store investeringer i årene fremover. Allerede i 2024 skal vi bruke 43,6 mill.kr. av disposisjonsfondet til bygging av ny barnehage.

Kommunen har et akkumulert premieavvik (framtidige pensjonsutgifter som vil belaste regnskapet utover ordinær premieøkning – utjevning over 7 år) på 30,5 mill.kr., og pensjonsgjelden bare øker. Mange kommuner har vedtatt at disposisjonsfondet skal dekke dette, slik at man sikrer et jevnt tjenestenivå, selv om belastningen av disse pensjonsutgiftene stiger. Det er blitt en vanlig tommelfingerregel at kommunen bør ha et disposisjonsfond på 10 % av driftsinntektene, etter at premieavvik pensjon er trukket fra. Om vi trekker ut midler til dekning av premieavvik pensjon, så er vi likevel innenfor kommunens handlingsregel på 15 % fra 2020 – 2023.

Tall i hele 1000.

Fra 2020 skal mer-/mindreforbruk føres mot disposisjonsfond før regnskapet avsluttet, jfr. ny regnskapsforskrift. Det vil derfor ikke lengre være noe merforbruk som kommunestyret skal finne dekning for (forutsatt at det er tilstrekkelig midler på disposisjonsfondet) eller mindreforbruk som kommunestyret skal disponere. I 2023 avsatte vi kr. 13 749 472,- mer til disposisjonsfondet enn

Årsberetning 2023 – Lebesby kommune

budsjettert, samt at vi ikke brukte noe av det som var budsjettet av disposisjonsfond – kr. 6 036 000,-.

Netto lånegjeld

Netto lånegjeld anses å være det målet som gir best uttrykk for den gjelden som må dekkes av kommunens ordinære inntekter.

	2023	2022	2021	2020	2019
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	111,3 %	109,0 %	96,4 %	86,2 %	89,6 %

Netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter, viser om kommunen har pådratt seg for stor renterisiko. Vedtatt handlingsregel sier at netto lånegjeld over tid ikke bør overstige 100 % av brutto driftsinntekter. I 2023 er måltallet på 111,3 %, og vi har en negativ trend. Vi tar opp mer i lån enn vi betaler i avdrag. Og det ser ikke ut som om denne trenden vil stoppe, da vi har planer om å investere både barnehage, oppvekstsenter og kommunale boliger. Vi binder opp 10,44 % av driftsinntektene til kapitalutgifter, og det kan se ut som om dette tallet vil stige i årene framover.

5. Årets resultat

Drift

Lebesby kommune har avlagt driftsregnskapet for 2023 i balanse pga. av de nye regnskapsreglene.

Årets budsjettavvik før strykninger	-19 584 724
Strykning av bruk av disposisjonsfond (hele budsjettet)	6 036 000
Strykning av overføring til investering (del av budsjett)	-200 748
Avsatt til disposisjonsfond (mer enn budsjettert)	13 749 472
Avvik	-

Vi brukte ingenting av disposisjonsfondet, men vi avsatt mer enn budsjettert til fondet, og det gjorde at disposisjonsfondet økte. Dessuten overførte vi mindre enn budsjettert til investering, pga. det som står i økonomireglementet om rekkefølgen på finansiering. Grunnen til strykningene (mindreforbruk) er økte havbruksinntekter, økt rammetilskudd og naturressursskatt, lavere pensjonsutgifter, inntekt istedenfor utgift på strøm, økt netto inntekt flyktninger, høyere sykepengerefusjoner og høyere renteinntekter.

Resultat på VAR-sektorene		Bruk av fond 2023	Fond pr. 31.12.23	Akk. underskudd
Vann (overskudd)	557 269	-	563 656	-
Kloakk (underskudd)	-267 599	-	-	-593 961
Feiing (underskudd)	-	-	-	-176 228
Slam (overskudd)	75 105	-	-	-69 789
Renovasjon (overskudd)	451 516	-	-	-517 979
	816 291	-	563 656	-1 357 957

Årsberetning 2023 – Lebesby kommune

Akkumulert underskudd var-sektoren skal dekkes inn via avgiftene i løpet av 3 – 5 år. Slam og renovasjon har en positiv utvikling, og akkumulert underskudd er redusert i 2023, men på kloakk blir bare akkumulert underskudd større, så her må avgiftene økes.

Investering

Investeringsregnskapet ble avsluttet i balanse. Investeringsregnskapet besto av 14 investeringer, samt kjøp av aksjer og andeler.

Tall i hele kroner	Regnskap	Rev. budsj.	Avvik
	2023	2023	
Galgeneset barnehage	2 205 800	1 250 000	955 800
Gatelys Lebesby/Veidnes/Dyffjord	2 020 145	2 662 500	-642 355
Hjullaster/minigraver teknisk	2 737 636	2 738 000	-364
IKT	130 677	200 000	-69 323
Kino - ventilasjon	144 062	207 000	-62 938
Kjøllefjord helsesenter	5 156 629	5 129 000	27 629
Kjøllefjord idrettshall - utstyr	205 223	250 000	-44 777
Kjøllefjord skole	23 106 469	25 423 000	-2 316 531
Lebesby oppvekstsenter	468 588	700 000	-231 412
Parkering Dyffjord	494 820	495 000	-180
Torget Kjøllefjord	144 301	145 000	-699
Utstyr/lekeapparat Lebesby oppvekstsenter	218 700	625 000	-406 300
Vann og avløp Kjøllefjord	340 158	342 000	-1 842
Vann og avløp Veidnes	938 351	1 440 000	-501 649
Investering i varige driftsmidler	38 311 559	41 606 500	-3 294 941
Egenkapitaltilskudd KLP	601 803	602 000	-197
Investering i aksjer og andeler	601 803	602 000	-197
Sum investeringsutgift	38 913 362	42 208 500	-3 295 138

Det er brukt kr. 3 295 138,- mindre enn budsjettet på investeringer, og en del skyldes forskyvninger mellom 2023 og 2024, samt at regnskap Kjøllefjord skole ble ca. 2,3 mill.kr. lavere enn budsjettet.

Følgende investeringer ovenfor er ikke ferdigstilt i 2023, og vil bli videreført i 2024:

- ✓ Prosjektering Lebesby oppvekstsenter
- ✓ Kjøllefjord idrettshall - utstyr
- ✓ Galgeneset barnehage
- ✓ Utstyr/lekeapparat Lebesby oppvekstsenter
- ✓ Torget Kjøllefjord
- ✓ Vann og avløp Veidnes

Årsberetning 2023 – Lebesby kommune

Sum investeringsutgift er kr. 38 913 362,- i 2023. Av dette er kr. 27 564 819,- finansiert med lån - ca. 70,8 %, og resten er finansiert med tilskudd fra fylket, momskompensasjon, og bruk av disposisjonsfondet.

6. Vesentlige avvik mellom budsjett og regnskap

I henhold til kommuneloven § 14-7 pkt. b, så skal vi redegjøre for vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Handlingsmålene – det var avvik på langsiktig lånegjeld. Viser til kommentar under pkt. 4.

Andre avvik kommenteres under.

Bevilgningsoversikt drift - § 5-4 1. ledd:

Vi har ca. 13,2 mill.kr. mer i generelle driftsinntekter, og det skyldes økt overføring fra havbruksfondet, økt tilskudd bosetting av flyktninger, samt økt rammetilskudd og naturressursskatt. Renteinntektene ble høyere enn budsjettet.

Sum bevilgninger drift, netto er 8,9 mill.kr. lavere enn budsjett, viser til kommentarer under bevilgningsoversikt drift - § 5-4 2. ledd.

Overføringen til investering ble kr. 201 000,- lavere enn budsjettet. Årsaken til det er at økonomireglementet sier at man skal bruke lån, før overføring fra drift. Vi har ikke brukt av disposisjonsfondet (budsjett 6 036 000,-) og vi har avsatt 13,7 mill.kr. mer enn budsjett til disposisjonsfondet, og det skyldes de nye regnskapsreglene. Vi skal ikke avslutte med mindreforbruk. Avsetning og bruk av bundne fond er vanskelig å budsjettere, da man som regel ikke vet før årets slutt hva man må avsette m.m.

Bevilgningsoversikt drift - § 5-4 2. ledd:

Ramme		Regnskap 2023	Rev.budsj. 2023	Avvik	Regnskap 2022
1	Sentrale styringsorgan	34 431 381	37 167 166	-2 735 785	37 602 166
2	Oppvekst/opplæring	39 081 215	39 750 109	-668 894	34 930 646
3	Helse/omsorg/barnevern/sosial	58 460 897	58 386 301	74 596	56 394 539
5	Teknisk	3 884 746	9 410 915	-5 526 169	7 915 668
8	Konsesjonskraft m.m.	-5 269 418	-5 375 000	105 582	-3 410 785
9	Renter/avdrag mv.	-1 404 021	-1 199 000	-205 021	-1 793 683
	Totalt	129 184 800	138 140 491	-8 955 691	131 638 551

Årsberetning 2023 – Lebesby kommune

Årsakene til avvik mellom regnskap og budsjett er i hovedsak:

- Ramme 1.** Her er det brukt ca. 2,7 mill.kr. mindre enn budsjettet, og avvikene fremkommer slik:
- Pensjonsutgiften er 1,9 mill.kr. lavere enn budsjett.
 - Bærekrafts-prosjektet er ikke budsjettet, og utgiftene føres på ramme 1, ca. kr. 210 000,-.
 - En del bundne fond som har stått urørt over flere år, ble inntektsført i 2023 på ramme 1 – ca. kr. 377 000,-.
 - Det ble i k-sak 20/23 avsatt kr. 500 000,- til bolystiltak i Indre Laksefjord, og det er ikke ført bokført noe i 2023.
 - Tilskudd kirkelig fellesråd ble redusert med kr. 250 000,-, da kommunen overtok gravetjenesten, men det ble ikke redusert i budsjettet, så derfor blir det et positivt avvik.
- Ramme 2.** Her er det brukt ca. kr. 668 000,- mindre enn budsjettet, og de største avvikene fremkommer slik:
- Kjøllefjord skole har brukt 1,1 mill.kr. mer enn budsjett, og avviket er på lønnsutgifter, skoleskyss, stipend, oppstartstilskudd og inventer og utstyr som ikke var investering.
 - Gratis skolelunch var ikke budsjettet med – økt utgift kr. 240 000,-.
 - Det er brukt kr. 562 000,- mindre på lønnsposter enn budsjettet på Galgenes barnehage, bl.a. var det budsjettet med lærling, men det er ikke brukt – ca. kr. 338 000,-. I tillegg er det inntektsført kr. 175 000,- mer i sykepenger enn budsjettet.
 - PP-tjenesten har brukt kr. 201 000,- mindre enn budsjett. Pga. vakanse i stilling i 2023 ble refusjonskravet lavere.
 - Kulturleder har hatt permisjon deler av året, og det er ikke tatt inn vikar, så her er et positivt avvik på kr. 230 000,-.
 - Kulturskolene har brukt kr. 255 000,- mindre enn budsjett, og årsaken er mangel på kulturskolelærere og at de ikke har fått til workshops slik de ønsket.
 - Prosjekt rekruttering og inkludering av nye innbyggere ble budsjettet med kr. 400 000,- på ramme 2, mens utgiftene er også ført på andre rammer. Avvik ca. 200 000,-.
 - Vi har fått kr. 140 000,- mer i sykepenger enn budsjettet på ungdomskubbene.
- Ramme 3.** Her er det brukt ca. 75 000,- mer enn budsjettet, og de største avvikene fremkommer slik:
- Rus- og psykiatritjenesten har brukt kr. 591 000,- mindre enn budsjett. Dette er tilskudd fra Finnmarkssykehuset som ikke var budsjettet med, samt at en stilling ikke er besatt.
 - Det ble budsjettet med tilskudd sykepleierne med kr. 362 500,-, men det blir ikke utbetalt før i 2024.
 - Stilling som psykolog er ikke besatt – avvik kr. 231 000,-.
 - Økonomisk sosialhjelp er kr. 158 000,- lavere enn budsjett. I tillegg er det budsjettet med kvalifiseringsstønad, men ingen har mottatt det i 2023.

Årsberetning 2023 – Lebesby kommune

- Nordkyn legetjeneste har brukt kr. 814 000,- (vår andel) mer enn budsjett, og det skyldes innleie av vikarleger pga. vakanser. Arbeidsgiveravgift på inntekt over kr. 750 000,- var ikke budsjettet, og det utgjorde kr. 186 000,-. Inntekter (Helfo/brukerbetalinger) er også lavere enn budsjettet.
- Både på hjemmebasert omsorg Laksefjord og Kjøllefjord, Kjøllefjord sykehjem og barneboligen har det vært vakante stillinger og lite tilgang til vikarer, og dette medfører utbetaling av overtid utover budsjett.

Ramme 5. Her er det brukt ca. 5,5 mill.kr. mindre enn budsjettet, og de største avvikene fremkommer slik:

- Kr. 4,55 mill. kr. skyldes at vi fikk en finansiell gevinst på strømvartalen. Da avtalen ble inngått i 2022 var situasjonen i strømmarkedet veldig spesiell, med store prisforskjeller nord og sør, og stor prisvariasjon. Strømmen på avtalen blir sikret i to trinn – systempris og områdepris. Forvalteren traff når prisen var på sitt mest gunstige og differansen mellom de to sikringene er det som førte til den finansielle gevinsten. Denne gevinsten var ikke lagt inn i budsjettet, og vi hadde budsjettet med samme strømkostnad som tidligere.
- Vannavgiften ble 1,3 mill.kr. høyere enn budsjett (inntekt).
- Driftsutgifter biler er ca. kr. 278 000,- høyere enn budsjettet.
- Rydding av branntomt var ikke budsjettet, og kostet kr. 278 000,-.
- Renovasjon og slaminnsamling hadde et overskudd på kr. 380 000,-, og det gjorde at akkumulert underskudd ble mindre.
- Det er brukt kr. 183 000,- mer på parkanlegg, bla. nye lys gamle kirkegården og lys Fiksekaia – kiosken, samt at lønn klipping sommerhalvåret ikke var budsjettet.

Bevilgningsoversikt investering § 5-5 1. og 2. ledd:

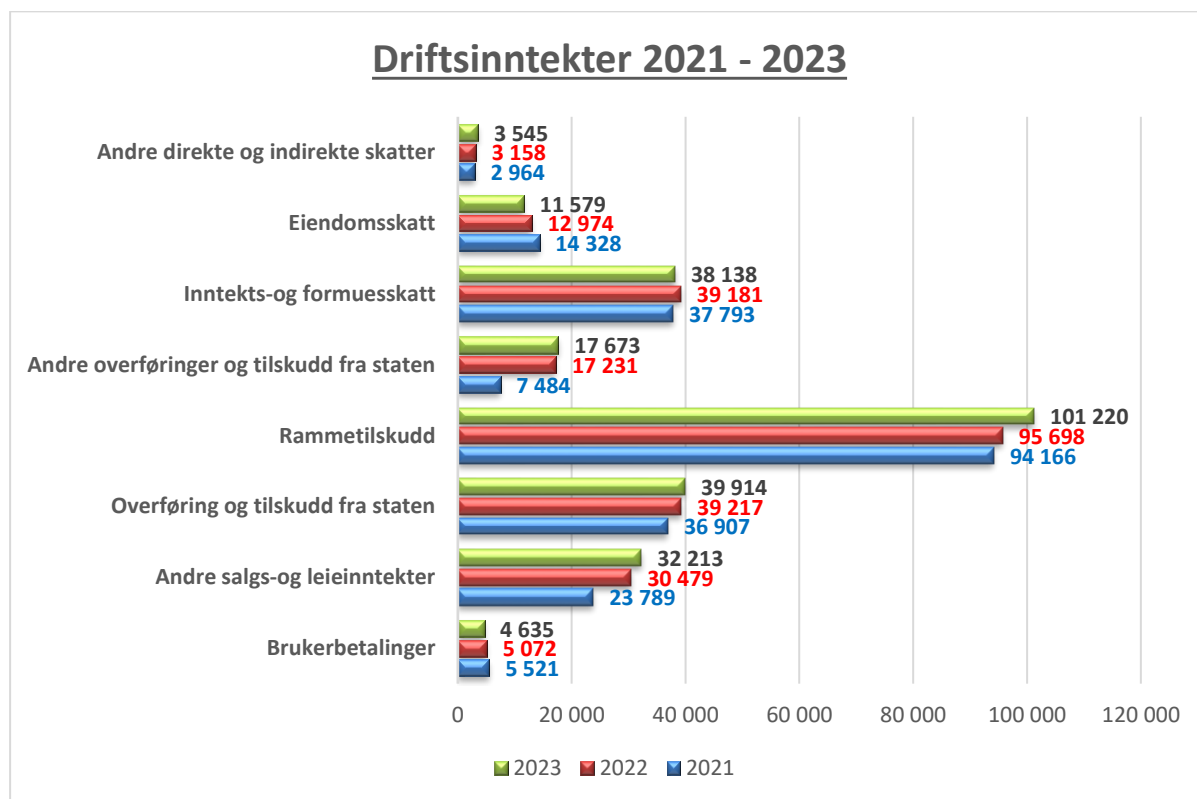
Det er brukt 3,3 mill.kr. mindre enn budsjettet på investeringer. På Kjøllefjord skole ble det brukt 2,3 mill.kr. mindre. Vi brukte ikke så mye på inventar og utstyr som det var satt opp i budsjettet. På Galgeneset barnehage ble det brukt ca. 1 mill.kr. mer enn vi hadde budsjettet, og det skyldes at vi kom lengre i prosessen enn vi hadde budsjettet. Prosjektet ble lagt ut på anbud før jul.

Det har vært flere reguleringer av investeringsbudsjettet i 2023, men likevel blir det noen avvik. På enkelte prosjekt er det vanskelig å si hvordan fremdriften blir, og noen prosjekt er det forsinkelser på. Når vi investerer mindre enn budsjettet, så vil også momskompensasjon og bruk av lån bli lavere enn budsjettet.

Avdrag på lån i Husbanken og innbetalte avdrag startlån skal være i balanse. Vi har avsatt kr. 1 066 347,- til fond, som skal innbetales ekstraordinært på lån i 2024.

Økonomisk oversikt – drift (§ 5-6)

Driftsinntekter

Tall i 1000 kr.

Totale driftsinntekter i 2023 var på ca. 249 mill.kr., og dette er 5,9 mill.kr. mer enn i 2022, og 25,5 mill.kr. mer enn budsjettert. Dette skyldes økte frie inntekter (skatt og rammetilskudd), mer fra havbruksfondet, sykepengen, tilskudd flyktninger, økte inntekter vann og økte renteinntekter.

Som diagrammet over illustrerer er det fremdeles frie inntekter (rammetilskudd og naturressursskatt) som utgjør den største delen av kommunens inntekter. Vi fikk kr. 753 859,- mer enn budsjettert. Til sammen utgjør disse postene 139,4 mill.kr. av kommunens inntekter – 56 %.

Andre direkte og indirekte skatter er konsesjonsavgift, produksjonsavgift på landbasert vindkraft og naturressursskatt. Vi har fått inn 2,8 mill.kr. mer enn budsjettert. Det er fordi naturressursskatten var budsjettert på rammetilskudd og produksjonsavgift på landbasert vindkraft ikke var budsjettert.

Andre overføringer og tilskudd fra staten er tilskudd fra havbruksfondet, rentekompensasjon og tilskudd bosetting. Vi har fått 9,8 mill.kr. mer enn budsjett, og det er fordi vi fikk 5,7 mill.kr. mer i tilskudd fra havbruksfondet, ca. 3,9 mill.kr. mer i tilskudd flyktninger og kr. 189 000,- mer i rentekompensasjon.

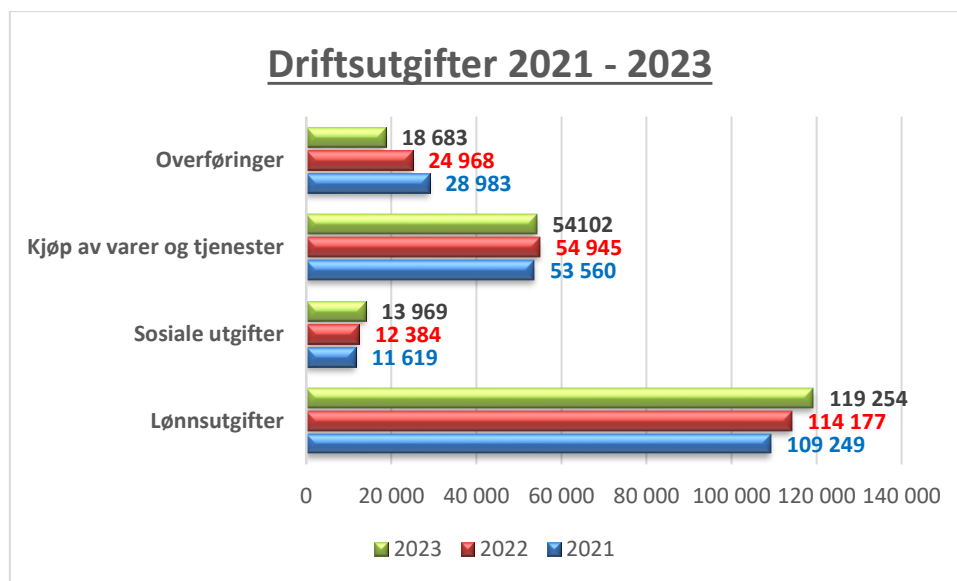
Overføring og tilskudd fra andre er momskompensasjon, sykepengerefusjon, refusjoner fra staten, samt avdrag nærings- og fiskerifondslån. Vi har fått inn 10,3 mill.kr. mer enn budsjettert. Momskompensasjon er 3,4 mill.kr. høyere enn budsjettert, men det er tilsvarende på utgiftssiden. Vi

Årsberetning 2023 – Lebesby kommune

har fått inn 2,3 mill.kr. mer i sykepenger, ca. 1,2 mill.kr. i utbetaling forsikringsoppgjør, men her har vi også utgifter. Vi har ca. 3,1 mill.kr. mer i tilskudd/refusjon fra staten, kommuner og fylket. Dette er refusjon Nordkyn legetjeneste, spillemidler, tilskudd rus- og psykiatri og refusjon fra Nav.

Salgs- og leieinntekter er ca. 2,1 mill. kr. høyere enn budsjettet. Avviket skyldes økt vannavgift med ca. 1,3 mill.kr, økt renovasjonsavgift med kr. 270 000,-, økt inntekt kommunale veier kr. 428 000,-. Vi utfører sommervedlikehold og brøyting for fylkeskommunen. Og vi fikk kr. 174 000,- mer i konsesjonskraft enn budsjettet.

Driftsutgifter

Tall i 1000 kr

Totale driftsutgifter var om lag 206 mill.kr. i 2023 (uten avskrivninger). Dette er omtrent samme tall som i 2022 – ingen økning.

Lønn inkl. sosiale utgifter er ca. 2,5 mill.kr. lavere enn budsjett. Dette er litt misvisende, da vi har hatt vakanse på Mehamn legekantor, og vi måtte vi leie inn legevikarer, og det føres på kjøp av varer og tjenester - ikke lønn. Pensjonsutgiftene er lavere enn budsjettet. Lønnsutgiftene inkl. sosiale utgifter utgjør ca. 64,6 % av kommunens driftsutgifter (eks. avskr.) i 2023 (61,3 % i 2022). Totale driftsutgifter øker ikke, men vi bruker mer til lønn inkl. pensjon enn i 2022.

Kjøp av varer og tjenester er 4,6 mill.kr. over budsjett, men egentlig mye mer pga. inntekt strøm. Avviket skyldes innleie av legevikarer, økt husleie – flyktninger, konvertering av ACOS ca. 1 mill.kr. vedlikehold kommunale boliger bla. forsikringsaker, økte utgifter serviceavtaler teknisk, utgifter med vintervedlikehold veier for fylket, driftsutgifter biler, konsulentbistand og Midt-Finnmark barnevern 2,1 mill.kr. (budsjettet på andre konti).

Overføringer og tilskudd til andre er 1,2 mill.kr høyere enn budsjett. Momskompensasjon er 3,4 mill. høyere enn budsjettet, samt utbetaling spillemidler jfr. kommentarer inntekt. Så er det budsjetterte tilskudd som ikke er brukt, f.eks. bolystiltak Indre Laksefjord, feilbudsjettet kirkelig fellesråd og økonomiske sosialhjelp er lavere enn budsjettet.

Årsberetning 2023 – Lebesby kommune

Netto finans

Vi har fått kr. 589 000,- mer enn budsjettet i renteinntekter.

Disponering eller dekning av netto driftsresultat

Vi har avsatt til bundne fond 2,8 mill.kr. mer enn budsjett. Bærekraftsprosjektet går over flere år, så 1,3 mill.kr. er avsatt fond. Overskudd selvkost kr. 557 269,- er avsatt selvkostfondet og del av forsikringsoppgjør Kroa er avsatt, da det skal brukes til å dekke rivningskostnadene.

Ellers har vi avsatt 13,7 mill.kr. mer til disposisjonsfondet, og ikke brukt av disposisjonsfondet, slik budsjettet tilsa, jfr. tidligere kommentarer.

Vi kan bli flinkere til å regulere budsjettet både internt og som sak til politikerne, slik at vi slipper å ha så store avvik både på utgifts- og inntektssiden.

7. Finans

I henhold til finansreglementet vedtatt i sak 31/22 skal det ved årets slutt legges frem en rapport som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

Likviditet

Kommunen har all ledig likviditet plassert i bank.

	31.12.2023	31.08.2023	30.04.2023	01.01.2023
Likviditet hittil i år:				
Saldo hovedbankforbindelse	57 394 836	56 839 004	29 031 390	60 063 772
Saldo andre bankforbindelser	58 709 475	57 453 157	76 827 185	51 408 755
Samlet kortsiktig likviditet	116 104 311	114 292 161	105 858 574	111 472 527
Avkastning kortsiktig likviditet:				
Avkastning hovedbankforbindelse	2 190 141	695 518	391 567	-
Avkastning annen bankforbindelse	2 300 722	1 044 402	418 430	-
Avkastning totalt	4 490 863	1 739 920	809 997	-
Innskudd med tidsbinding	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen

Likviditeten vurderes som tilfredsstillende og avkastningen på innskuddslikviditet vurderes også som tilfredsstillende ut i fra rådende markedsforhold, og de mulighetene som finansreglementet gir til å disponere ledig likviditet. Vi har 50,6 % av likviditeten stående i KLP-Banken, da renten er litt bedre der.

Gjeld

I henhold til finansreglementet pkt. 3.3. skal kommunen ha minimum 25 % av gjeldsporteføljen på fastrente.

Årsberetning 2023 – Lebesby kommune

I 31.12.23 har 26,6 % av den låneporteføljen vi betjener fastrente. Dersom vi får 1 % renteøkning på lånene uten binding (uten startlån og «havnelån»), så vil det bety ca. 2 mill.kr. i økte renteutgifter pr. år. I 2023 har vi betalt ca. 5,1 mill.kr. mer i renteutgifter enn i 2022 («våre lån»).

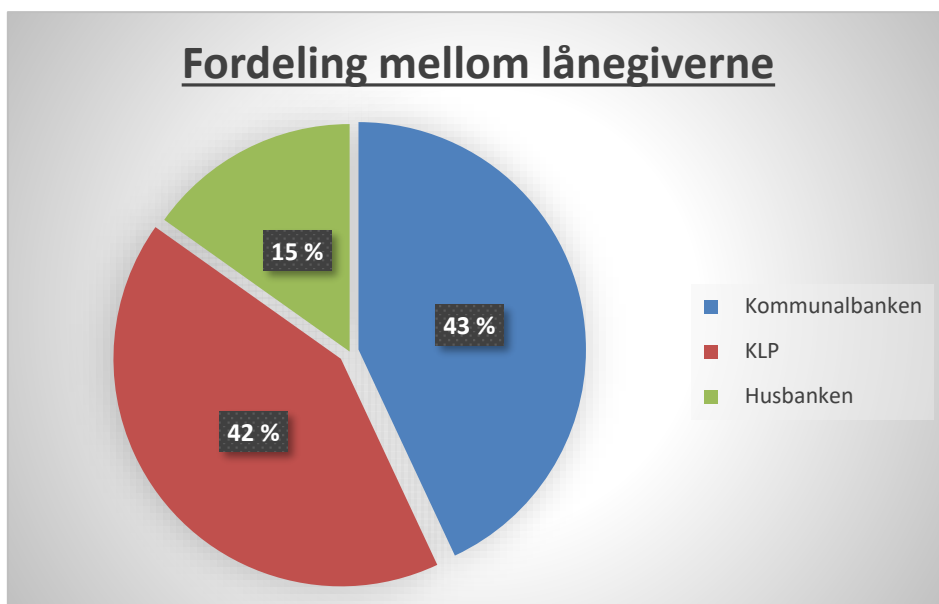
Lebesby kommune har et rentefond (disposisjonsfond) som kan benyttes dersom det er vanskelig å finne dekning for økte renteutgifter.

Nye låneopptak 2023:

○ Husbanken (videreformidling)	kr. 4 000 000,-
○ Kommunalbanken	kr. 4 239 000,-
○ Kommunalbanken	kr. 22 923 000,-
Totalt	kr. 31 162 000,-

	31.12.2023	31.08.2023	30.04.2023	01.01.2023
<i>Sammensetning av lån:</i>				
Kommunalbanken	140 553 837	141 112 471	120 564 311	122 394 671
KLP Kommunekreditt	136 514 421	138 976 975	140 567 065	142 614 278
Husbanken	49 546 123	51 069 184	53 079 268	50 480 150
Samlet langsiktig gjeld	326 614 381	331 158 630	314 210 644	315 489 099
<i>Rentebetingelser:</i>				
Lån med flytende rente	252 972 597	261 091 276	242 456 360	242 712 455
Lån med fast rente	73 641 784	70 067 354	71 754 284	72 776 644
Andel flytende/fast rente	26,60 %	25,05 %	27,53 %	27,49 %
Belastet renteutgift fra 01.01. til	12 773 881	6 056 162	3 719 319	-
<i>Andre parametre:</i>				
Største enkelt lån i porteføljen	47 769 204	48 312 204	63 646 250	64 725 000
Vektet gjennomsnittrente i prosent	4,79 %	3,85 %	3,60 %	3,29 %

Vi har et lån i KLP Kommunekreditt på kr. 44 891 016,- som er et grønt lån, og vi får en rentereduksjon på 0,1 %.

Langsiktig lånegjeld er økt med ca. 11,1 mill.kr. fra 2022 til 2023. Lån til videreutlån (Husbanken) er redusert med ca. kr. 934 000,- (flere innfrir startlånet), mens annen lånegjeld økte med ca. 12 mill.kr. Vi har betalt ca. 20 mill.kr. i avdrag. Det optimale er at betalte avdrag på lån er høyere enn nye låneopptak pr. år, for da vil lånegjelden reduseres. Men vi har store investeringsprosjekter som ligger i økonomiplanen, og det betyr at lånegjelden vil øke, og en større andel av driftsinntektene vil bindes opp til kapitalutgifter i årene fremover.

8. Likestilling og mangfold

Kommunen er pålagt å redegjøre for likestilling og mangfold, og for tiltak som er iverksatt og/eller planlagt iverksatt. Kommunen skal også arbeide aktivt, målrettet og planmessig for likestilling og mot diskriminering innen egen virksomhet. Det er viktig å sikre like muligheter og rettigheter til samfunnsdeltakelse for alle, uavhengig av kjønn, funksjonsevne, kulturell bakgrunn, seksuell legning m.m.

Kommunen har kjønnsnøytrale rutiner. Dette praktiseres ved alle deler av arbeidsgiverfunksjonen som stillingsutlysninger, lønns- og arbeidsvilkår, kompetanseutviklingsmuligheter, permisjonsmuligheter og sykefraværsoppfølging.

Lebesby kommune har i likhet med de fleste andre kommuner, et stort flertall av kvinnelige ansatte. Dette skyldes at kommunes virksomhet i stor grad består av kvinnedominerte yrker, spesielt innenfor helse- og omsorgstjenesten. Vi har ansatte med ulike minoritets- og/eller innvandrerbakgrunn, og i helse er det f.eks. 13 ulike nasjonaliteter.

Vi har 156 årsverk i kommunen, og herav er 104 kvinner og 52 menn.

9. Etikk

Målet med etiske retningslinjer er å skape en felles plattform for kommunen. Etiske retningslinjer sier noe om hvilken etisk standard organisasjonen vil ha og hvilke handlinger som ikke aksepteres.

En høy etisk standard i kommunal virksomhet legger grunnlaget for tillit fra innbyggerne.

Kommunens etiske retningslinjer er ute på høring hos tillitsvalgte, og etter det skal de vedtas i administrasjonsutvalget.

10. Internkontroll

I tråd med kommuneloven § 25-2 skal rådmannen rapportere en gang i året på internkontroll. Det gjøres gjennom eget punkt i årsberetningen.

§ 25-2. Rapportering til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og statlig tilsyn

Rådmannen skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året.

Vi har ikke et samlet system for internkontroll, men vi har mange elementer med i kommunens styringssystem. På overordnet nivå har vi planer og budsjett og et system for rapportering. Vi har på plass delegeringer, reglementer og en rekke felles maler og skjemaer. Vi har på noen områder avviksrapporteringer, men heller ikke i et enhetlig system for dette. Nevner noen av de viktige elementene i vårt internkontrollarbeid.

- Delegasjonsreglement
- Økonomireglement
- Økonomiplan
- Personalreglementer
- Kommuneplan med handlingsdel (i økonomiplanen)
- Finansreglement

Det er etablert reglementer, rutiner og prosedyrer for økonomistyringen og finansforvaltningen herunder rutiner for attestasjon, anvising av lønn, reiseregninger, timelister og fakturaer samt utbetaling av disse i bank.

Det finnes videre en rekke planer, rutiner og prosedyrer i avdelingene.

Rapportering på Statlige tilsyn i 2023

Tilsyn fra Arbeidstilsynet – Hjemmetjenesten

Arbeidstilsynet har hatt tilsyn med hjemmetjenesten. Her ble det funnet 5 avvik:

- 1) Pålegg - HMS-arbeid - oversikt over organisering, ansvar og myndighet.
- 2) Pålegg - Psykiske plager - kartlegging og risikovurdering.

Årsberetning 2023 – Lebesby kommune

- 3) Pålegg - Psykiske plager - plan og tiltak.
- 4) Pålegg - Bedriftshelsetjeneste - plan for bistand.
- 5) Pålegg - Bedriftshelsetjeneste - bistand til påleggsgjennomføring.

Pålegg 1 og 4 er lukket, de øvrige har frist 15/4-24 for lukking.

Tilsyn fra Arbeidstilsynet – Botiltak

Arbeidstilsynet har hatt tilsyn ved Botiltak B. Her ble det funnet to avvik:

- 1) Pålegg - HMS-arbeid - oversikt over organisering, ansvar og myndighet. Dette pålegget er lukket.
- 2) Pålegg - Bedriftshelsetjeneste - plan for bistand, Arbeidsgiver skal i samarbeid med bedriftshelsetjenesten utarbeide en plan for bedriftshelsetjenestens bistand i virksomheten. Dette pålegget har frist til 6/4-24 for lukking.

Tilsyn med Lebesby kommune som forurensningsmyndighet.

Det ble ikke funnet noen avvik under tilsynet, men det ble gitt 5 anmerkninger:

1. Kommunen har mangelfull skriftlighet i saksoppfølging innenfor forsøpling og ulovlig brenning.
2. Kommunen har ikke full oversikt over myndighetsområde og de krav som er satt i lovverket med hensyn til forsøpling.
3. Kommunen har ikke tydelig ansvarsfordeling i forhold til gitt myndighet i organisasjonen.
4. Kommunen har ikke planer og risikovurdering i forhold til forsøpling.
5. Kommunens forskrift om åpen brenning og brenning i småovner ikke er kunngjort og oversendt lovdata.no.

Det har vært revisjon av Lebesby Vannverk i 2023, både råvannskilde og vannbehandlingsanlegg. Her ble det vedtatt at farekartlegging og farehåndtering, skal danne grunnlaget for å identifisere hvilke farer som må forebygges, fjernes eller reduseres til et akseptabelt nivå for vanntilsigsområdet og råvannskilden i Lebesby. I tillegg ble det vedtatt å oppdatere og revidere sikkerhets- og beredskapsplan og kvalitetshåndbok for vannforsyning i Lebesby kommune, det samme gjelder for vannbehandlingsanlegget. Frist 22/4-24.

11. Sykefravær

Lebesby kommune har vært IA-bedrift siden 2006. IA er forkortelsen for «et inkluderende arbeidsliv», og stammer fra intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv, som er inngått mellom partene i arbeidslivet og regjeringen.

Årsberetning 2023 – Lebesby kommune

Avtalens hovedmål er å gi plass til alle som kan og vil arbeide, og i tillegg har Lebesby kommune følgende mål:

1. Sykefravær skal ned til 5,8 %.
2. Antall IA-plasser skal være 8 (dette er plasser som kan stilles til NAV sin disposisjon for å gi blant annet arbeidstrening).
3. Stimulere eldre arbeidstakere til å stå lenger i arbeid.

Fra 2019 gjelder IA hele arbeidslivet, og det er satt to nasjonale målsetninger. Sykefraværet skal reduseres med 10 % sammenlignet med årsgjennomsnittet for 2018 og frafallet skal reduseres.

Vi har tatt ut statistikk i lønssystemet som inneholder både legemeldte sykefravær og egenmelding.

	2023	2022	2021	2020	2019
1. kvartal	8,6 %	10,0 %	8,1 %	7,4 %	6,3 %
2. kvartal	7,4 %	7,7 %	7,7 %	5,0 %	5,1 %
3. kvartal	6,3 %	6,1 %	5,6 %	5,4 %	4,6 %
4. kvartal	9,0 %	8,5 %	7,7 %	8,1 %	5,9 %
Hele året	7,8 %	8,1 %	7,3 %	6,5 %	5,5 %

Sykefraværet i Lebesby kommune har gått ned med 0,3 % fra 2022, og det er veldig bra, men likevel er sykefraværet for høyt.

Lebesby kommune er sårbar ved høyt fravær, da vi ikke har tilgang på vikarer slik som tidligere, og det resulterer ofte i mer overtid på de som er på jobb. Kommunen sliter med å rekruttere nok og riktig kompetanse til ledige stillinger.

Kjøllefjord, den 20.03.24

Harald Lærssen
rådmann